

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

ZAKON

**O IZMJENAMA ZAKONA O PLAĆAMA I NAKNADAMA U ORGANIMA VLASTI
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, decembar 2016. godine

PRIJEDLOG

ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O PLAĆAMA I NAKNADAMA U ORGANIMA VLASTI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se donošenje Zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, budući da je potrebno stvoriti uslove da se sredstva za plaće u budžetima unaprijed planiraju u okvirima raspoloživih sredstava, kao i otkloniti razloge koji izazivaju značajan broj sudskih postupaka sa negativnim ishodom po Budžet Federacije Bosne i Hercegovine.

S obzirom da za predloženom izmjenom Zakona postoji neodložna potreba i da donošenje Zakona u redovnom postupku može izazvati štetne posljedice za Federaciju Bosne i Hercegovine, ispunjeni su uslovi iz člana 191. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07 i 2/08) i člana 186. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03 i 21/09), da se Zakon o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine može usvajati po hitnom postupku.

ZAKON
O IZMJENAMA ZAKONA O PLAĆAMA I NAKNADAMA U ORGANIMA VLASTI
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 45/10 i 112/12) u članu 3. stav (1) tačka 3) mijenja se i glasi:

„3) Fiskalna odgovornost: u skladu sa ovim načelom utvrđivanje i isplata bruto plaća i naknada korisnicima prava koje tretira ovaj zakon, na osnovu utvrđene osnovice, može se vršiti samo do visine planiranih sredstava u budžetu za te namjene.“

Član 2.

Član 5. mijenja se i glasi:

„Član 5.
(Utvrđivanje osnovice za obračun plaće)

Osnovica za obračun plaća se utvrđuje zakonom odnosno odlukom općinskog vijeća o izvršavanju budžeta za svaku budžetsku godinu ili odlukom o privremenom finansiranju, a nakon konsultacija sa sindikatom i primjenjuje se od 01.01. za svaku narednu godinu.

Pored osnovice za obračun plaća, prilikom obračuna plaće će se koristiti i boda za obračun plaće koji se utvrđuje zakonom odnosno odlukom općinskog vijeća o izvršavanju budžeta za svaku budžetsku godinu ili odlukom o privremenom finansiranju, a nakon konsultacija sa sindikatom i primjenjuje se od 01.01. za svaku narednu godinu.

Prilikom utvrđivanja osnovice i boda za obračun plaće iz st. (1) i (2) ovog člana uzet će se u obzir projekcije budžeta za narednu godinu, kao i kretanja GDP i indeksa potrošačkih cijena.

Isplate mjesecnih novčanih primanja, izvršene u skladu sa odredbama ovog zakona su definitivne i konačne.“

Član 3.

Član 6. mijenja se i glasi:

„Član 6.
(Utvrđivanje osnovne plaće)

Osnovna plaća se utvrđuje množenjem osnovice za plaću iz člana 5. ovog zakona i boda za obračun plaće sa utvrđenim koeficijentom platnog razreda i tako utvrđeni iznos uvećava se za 0,5% za svaku započetu godinu penzijskog staža izabranog dužnosnika, nosioca izvršnih funkcija i savjetnika, državnih službenika i namještenika, službenika sudske policije i zatvorskih policajaca - stražara, a najviše do 20%.

Osnovna plaća ne može biti manja od 70% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

U slučaju da množenjem utvrđene osnovice, boda za obračun plaće i pripadajućeg koeficijenta platnog razreda osnovna plaća iznosi manje od 70% prosječne plaće, zaposleniku će se isplatiti plaća u navedenom postotku.

Osnovna plaća obračunava se i iskazuje mjesечно za puno radno vrijeme, prema radnom mjestu i odgovarajućem platnom razredu.

Ukoliko zaposlenik radi sa nepunim radnim vremenom, u skladu sa posebnim zakonom ili drugim propisima, osnovna plaća odredit će se srazmjerno vremenu provedenom na radu.

Puno radno vrijeme zaposlenih je 40 sati sedmično.“

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana V.A.5.20.d Ustava Federacije Bosne i Hercegovine („Parlament Federacije nadležan je za donošenje Zakona o vršenju funkcija federalne vlasti“)

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlozi za donošenje ovog zakona zasnovani su na potrebi preciziranja odredbi koje se odnose utvrđivanje visine osnovice za obračun plaća i to na način kojim će se uvažiti činjenica da je Budžet Federacije Bosne i Hercegovine ograničen, te da se sve isplate iz Budžeta pa tako i isplate plaća i naknada korisnicima prava koje tretira ovaj zakon mogu vršiti samo do visine planiranih sredstava u Budžetu za te namjene.

Važeće odredbe Zakona definirale su ovo pitanje na način da je visinu osnovice za obračun plaće trebalo utvrđivati se na osnovu cijene najniže neto satnice dogovorene sa sindikatom na način da se najniža neto satnica množi sa fondom radnih sati u mjesecu. Ovo rješenje se u praksi pokazalo neprovodivim, te je postignut sporazum sa Savezom samostalnih sindikata službenika organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine prema kojem je visina osnovice utvrđena u iznosu od 315 KM.

Postupajući po tužbama zaposlenika, sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine osporili su pravo Savezu samostalnih sindikata službenika organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine na pregovaranje o visini osnovice, cijeneći da je taj iznos Zakonom unaprijed određen u visini utvrđenoj Općim kolektivnim ugovorom za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, kao i da se izuzetak, odnosno propisivanje manjeg iznosa osnovice u odnosu na najnižu vrijednost neto satnice ne može propisivati u slučajevima koje nalažu zahtjevi za održavanje makroekonomskе stabilnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu navedeno, kao i činjenicu da je Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine izričito propisano da se isplata bruto plaća i naknada, te naknada korisnicima prava po osnovu drugih zakona, na osnovu utvrđene osnovice, može se vršiti samo do visine planiranih sredstava u budžetu za te namjene, kao i da je potrebno otkloniti razloge koji izazivaju značajan broj sudske postupaka sa negativnim ishodom po Budžet Federacije BiH, predlaže se izmjena odredaba kojim je uređen način utvrđivanja osnovice za plaću.

III. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Član 1.

Odredbom člana 1. predlaže se izmjena u članu 3. stav (1) tačka 3) na način da se precizira pojam fiskalne odgovornosti i to tako da ona znači obavezu da se

isplata bruto plaća i naknada korisnicima prava koje tretira ovaj zakon, na osnovu utvrđene osnovice, može vršiti samo do visine planiranih sredstava u budžetu za te namjene.

Važećim zakonskim rješenjem ova obaveza nije bila striktno propisana, iako se podrazumijevala, imajući u vidu odredbu člana 54. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine.(„Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15 i 102/15).

Član 2.

Članom 2. predlaže se novi način utvrđivanja osnovice za plaće i to tako da se osnovica za obračun plaća utvrđuje Zakonom o izvršavanju Budžeta za svaku godinu ili odlukom o privremenom finansiranju, a nakon konsultacija sa sindikatom i primjenjuje se od 01.01. za svaku narednu godinu.

Kao kriteriji za utvrđivanje visine osnovice predlažu se sljedeći elementi: projekcije budžeta za narednu godinu, kao i kretanja GDP-a i indeksa potrošačkih cijena.

U st. 3. i 4. predloženog pravnog rješenja predlažu se odredbe koje su već propisane članom 54. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine.(„Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15 i 102/15), ali se u praksi nisu primjenjivale. Prema predloženim odredbama **u slučaju da su planirana sredstva nedovoljna za isplatu plaća primjenom utvrđene osnovice, primjenjivat će se isplatni koeficijent za obračun plaće u određenom postotku za fiskalnu godinu, koji utvrđuje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, te da su isplate mjesecnih novčanih primanja, izvršena primjenom isplatnog koeficijenta definitivne i konačne.**

Član 3.

Odredbom ovog člana uređuje se način obračuna osnovne plaće, garancija za visinu iznosa osnovne plaće te dužinu punog radnog vremena za državne službenike i namještenike.

Član 4.

Odredbama ovog člana uređuje se stupanje na snagu Zakona.

PREGLED ODREDABA KOJE SE MIJENJAJU

Član 3. **Načela za utvrđivanje visine plaće**

Pri određivanju iznosa plaća i naknada za zaposlene u organima vlasti Federacije poštivat će se sljedeća načela:

- 1) Ista plaća za isto radno mjesto: prema ovom načelu zaposleni u organima vlasti koji obavljaju poslove istog radnog mesta odnosno iste ili slične poslove imaju pravo na istu osnovnu plaću po vrsti i stepenu stručne spreme;
- 2) Transparentnost: u skladu sa ovim načelom, prilikom raspisivanja javnih konkursa i oglasa za popunjavanje radnih mjesta obavezno se objavljuje podatak o pripadajućoj osnovnoj neto plaći za oglašena radna mjesta;
- 3) Fiskalna odgovornost: u skladu sa ovim načelom, vodeći računa o nesmetanom funkcionisanju organa vlasti Federacije, Vlada Federacije će za korisnike budžeta koje tretira ovaj zakon utvrditi jedinstveni isplatni koeficijent za obračun plaće u određenom postotku za fiskalnu godinu ukoliko to zahtijeva održavanje makroekonomске stabilnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 5. **Način utvrđivanja osnovice za obračun plaće**

Visina osnovice za obračun plaće utvrđuje se na osnovu najniže neto satnice dogovorene sa sindikatom na način da se najniža neto satnica množi sa fondom radnih sati u mjesecu.

Osnovica za obračun plaće se utvrđuje prije donošenja budžeta za narednu fiskalnu godinu, a primjenjuje se od 01.01. za svaku narednu godinu.

Osnovica iz st. 1. i 2. ovog člana usklađivat će se sa odredbama Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno sa raspoloživim sredstvima za ove namjene predviđenim u budžetu.

Ukoliko se Vlada Federacije i sindikat ne dogovore o visini osnovice, ranije dogovorena osnovica ostaje na snazi do dogovora vlade i sindikata, a najduže do 90 dana.

Za obračun i isplatu mjesecnih novčanih naknada po ovom zakonu primjenjivat će se koeficijent u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 6.

Elementi za utvrđivanje osnovne plaće

Osnovna plaća se utvrđuje množenjem osnovice za plaću iz člana 5. ovog zakona sa utvrđenim koeficijentom platnog razreda i tako utvrđeni iznos uvećava se za 0,5% za svaku započetu godinu penzijskog staža izabranog dužnosnika, nosioca izvršnih funkcija i savjetnika, državnih službenika i namještenika, službenika sudske policije i zatvorskih policajaca - stražara, a najviše do 20%.

Osnovna plaća ne može biti manja od 70% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

U slučaju da množenjem utvrđene osnovice i pripadajućeg koeficijenta osnovna plaća iznosi manje od 70% prosječne plaće, zaposleniku će se isplatiti plaća u navedenom postotku.

Osnovna plaća obračunava se i iskazuje mjesečno za puno radno vrijeme, prema radnom mjestu i odgovarajućem platnom razredu.

Ukoliko zaposlenik radi sa nepunim radnim vremenom, u skladu sa posebnim zakonom ili drugim propisima, osnovna plaća odredit će se srazmjerno vremenu provedenom na radu.

Puno radno vrijeme zaposlenih je 40 sati sedmično.